

Variksen velho (Ngui wa Thiong vappuna)

Narrit, valtaapitäviä jallittavat trikstrerit, poppamiehet, maagikot ovat päähenkilöinä monissa afrikkalaisissa tarinoissa. *Ngui wa Thiong Variksen velho* (suom. Seppo Lopenen, WSOY, 2007) on **maagis-poliittinen satiiri** jossain Keniaa pahemmassa valtakunnassa. Sen päähenkilöt mies ja nainen, muodostavat yhdessä Variksen Velhon, joka auttaa kansaa ja kiusaa tyranneja. Tämä romaani on siis maagista realismia afrikkalaisittain.

Eräässä mielessä Variksen Velho on kiistatta länsimaista lääketiedettä pystyvämpi, hän pystyy parantamaan ihmisiä rahan aiheuttamista yhteiskunnallisista vaivoista. Sen suhteenhan länsimainen terveydenhoito on voimaton, mutta maagikko tuntee rahan hajun ja tietää kuinka se saastuttaa ihmisiä ja levittää mädännäisyyttä.

Kansanparantajana Variksen Velho ei eritele tauteja lääketieteellisesti, vaan kiinnittää huomion kaikkiin vaivoihin. Yhteiskunnallisista taudeista pahin on rahanahneus ja korruptio. Muutamat tyrannihallitsijan vaikutusvaltaiset alaiset ovat laittaneet rahaa liiveihinsä runsaamman puoleisesti, ja Variksen Velho tunnistaa heidät oitis. Hänen keskeisin maaginen kykynsä on nimittäin rahan hajun tunnistaminen. Variksen Velho oppi kaatopaikalla asuesaan erottamaan monet mädän vivahteet, ja taloudellinen mädännäisyys oli niistä eräs.

Kaniuru oli tyrannimaisen ministerin apulainen, ja hän meni Variksen Velhon luokse vakoilemaan, löytyisikö jotain tekosyytä niin että hänet saataisiin linnaan. Hän jätti mersunsa kauemmaksi, ja tuli Velhon temppelille työmieheksi naamioituneena, yllään likainen sininen haalari ja päässä lippis. Hän asettui odotushuoneeseen ja näki Variksen Velhon pienen ikkunaluukun takana, tämä piti vasemmassa kädessään pientä peiliä. Velho näytti lukevan peiliä kuin kirjaa, hän puhui Kaniurulle häneen vilkaisematta.

-Sinun työsi ja nimesi liittyyne johonkin hajuun?

Kysymys hätkähdytti Kaniurua. Se liippasi niin läheltä hänen nimeään.

-Aivan, hän sanoi lopulta.

-Sinua voi siis kutsua Haisuliksi ... ei vaan ...Haistajaksi, Voi, nimesi kuva samenee? Ahaa, nimesi liittyy jotenkin nenään tai neniin, johonkin vastaavaan.'

Kaniuru kavahti pystyyn tuoiltaan. Variksen Velho ei ollut vielä vilkaissutkaan häneen. Velhon katse oli pysynyt koko ajan nauliutuneena peiliin. Mistä hän tiesi, että nimeni juontui nenästä?

-Aivan, hän myönsi.

-Ja sitten työpaikkaasi! Aiemmin sinä vangitsit ihmisten, eläinten, kasvien, purojen, maaston varjoja.

-Kuinka niin? Kaniura kysyi muka ymmällään.

-Paperille tai kiveen kuvia kaikenlaisista asioista?

-Aivan, aivan, Kamiuro myönsi vikkellästi.

-Mutta nyt sinä varjostat ihmisiä etkä enää vangitse heidän varjojaan.

-Mitä?

Kamiuron salainen intohimo on kuvataide, varjojen vangitseminen paperille, kuten Velho asian kuvasi. Mutta hallituksen virkamiehenä hän on joutunut päinvastaisiin puuhiin – varjostamaan ihmisiä, ja tämä työn vuoksi hänen sydämensä on vangittu.

Seuraavaksi Variksen Velho käy kyselemään minkä vaivan vuoksi vieras on tullut tapamaan häntä. Paljastuu, että Kamiuro on rikastunut nopeasti ja pelkää nyt menettävänsä rahat.

-Mutta aburialaisethan tiedetään, aina kateellisia.

-Sinä siis pelkää, että he noituvat uuden omaisuutesi? Että he häivyttävät omaisuutesi yhtä äkisti kuin se tupsahtikin?

-Olette lukeneet ajatukseni, Variksen Velho. Minä haluan taikajuomaa, jotain taikaa omaisuuteni turvaksi niin, että voin nukkua yöni rauhassa.

Magiaan on perinteisesti kuulunut tarkka vainu rahan suhteen: maagikko itse saastuu, jos ottaa rahaa palkaksi. Variksen Velholla on tarkka vainu rahan mukana leviävän mädännäisyyden suhteen.

-Tässä temppelissä hoidetaan sairaita – tietänet kai? Täällä loihditaan pahuutta pois. Siispä kysynkin, joko omaisuutesi on alkanut kuvottaa sinua?